

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 12. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12 "
Negyedévre	—	—	—	6 "
Egy hóra	—	—	—	2 "

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Péntek, január 16.

Nemzeti birtokpolitika.

Nagybecskerek, január 16.

Példák igazolják, hogy a nagy kultúr-
eszmék hódító ereje azok igazságában
rejlik. Bár ezt az igazságot kezdetben csak
kevesen látják és érzik, de az idő és
viszonyok azok felismerésére készítik a
gondolkodó főköt s ha szerencsés körü-
lmények folytán akad oly vezető férfi, a
kiben meg van az értelem oly magassága,
a látókor azon szélessége és a tetterőnek
az a summája, amely a gyakorlati kivitel-
hez szükséges, az eszmének diadalmas ereje
a megvalósulásban jut teljes kifejezésre.

Nemzeti kulturánknak egyik nagy prob-
lémája a magyar faj terjeszkedésének és
a nemzeti állam konszolidációjához elen-
gedhetlen szupremáciájának biztosítása.
Kezdetben csak izolált hangok hallatszo-
tak, amelyek e probléma nagy horderejére
figyelmeztettek s azt a szoros kapcsola-
tot kimutatták, amely e súlyos nemzeti
kérdés és a földbirtokviszonyok közt fennáll.
Hovatovább az élet a maga kérlelhetlen
logikájával és még kérlelhetlenebb té-
nyeivel szélesebb és mérvadó köröket is
arra birt, hogy e problémával behatón
foglalkozzanak s innét már nem volt
messze az út rájönni azokra az igazsá-
gokra, amelyeken az alapvető eszme nyu-
godott. A földbirtokviszonyok korrigálásá-
nak szüksége, amint megdönthetetlen igaz-
ságnak s a nagy nemzeti célok elérésére
elengedhetlennek tünt fel, szükségképen
maga után vont azokra a konzekven-
ciáknak is a felismerését, amelyek a
nemzeti probléma megoldására vezetnek.
A síkföldi parcellázás és telepítés eszméje,
kapcsolatban a periferiákon levő erdő-
gazdaságok megszállásával és ez uton
a magyarság terjeszkedésével, immár nem
utópia, amely doktrinér elmében született,
hanem kormányzati programmá kezd ki-

alakulni, amelynek kezdő lépései már előt-
tünk mennek végbe.

Darányi Ignác földmivelésügyi minisz-
terben ez az eszme megtalálta azt a vezető
férfiut, aki nagy értelemmel, széles látó-
körrel, erős gyakorlati érzéssel és lanka-
dallan tetterővel törekszik annak megvaló-
sítására. A cselekvés embere lévén, nem
habozott, ahol alkalom kínálkozik egy
jónak, helyesnek és gyakorlatinak felismert
terv végrehajtására. Sőt keresi és megte-
remti ezt az alkalmat.

Lelkünk teljes hevével üdvözljük azt
a legújabb tettet, amely a nemzetmentés
óriási munkáját ismét egy lépéssel előbbre
vitte. A közelmúltban Bács-Bodrog és Csa-
nád vármegyékben 6003 kat. hold felpar-
cellázását vitte keresztül s mintegy kétezer
családot, kizárólag oly kis exisztenciákat,
amelyek otthonhoz, egy kis ingatlanhoz
még a legnagyobb küzködés árán sem
juthattak, ezzel az állami akcióval földhöz
juttatott. S tervszerűen, szigorú követke-
zetességgel vitte keresztül azt az akaratát,
hogy csak az illető vidék kisgazdái, zsel-
lérei és munkásai szerezzék meg a földet,
oly kedvező fizetési feltételek mellett,
mely a célt — a parcellák megmaradását
a vásárlók kezében — teljesen biztosítja.

Ennek a birtokpolitikának nemcsak nem-
zeti szempontból, de finánciális szempont-
ból is nagy értéke van s aki nemzeti gazda-
ságunkat ilyen irányban vezeti, a nemzet
legnagyobb elismerésére tarthat számot s
politikájának támogatása, az irányításnak
megszívlelése az ország minden tényezőjé-
nek kötelessége.

A katonai bünvádi perrendtartás. Mint a P.
Ll. jelenti, az új katonai bünvádi perrendtartásra
vonatkozó munkálatok, melyek simán folynak, be-
fejezésükhöz közelednek. Február hónapjában eb-
ben az ügyben ismét konferencia lesz a közös
hadügyminiszteriumban.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap
reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
dél 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4 óráig
1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére
minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész
nap nyitva marad.

— **Városi ügyek.** Nagybecskerek városának
állandó választmánya tegnap délután jött össze
ülésre, hogy a legközelebbi közgyűlés tárgysoro-
sát előkészítse. Minthogy azonban egy a polgar-
mester, mint a választmány tagjai abban a nézet-
ben voltak, hogy az állandó választmány mandá-
tuma a múlt évi december végén lejárt, tehát
egyhangulag kimondták, hogy választmányi ülést
nem tartanak, de elfogadják dr. Perisics polgar-
mester azon indítványát, hogy a jövő kedden,
január 20-ikán tartandó ülés mással ne foglal-
kozzék, mint a különböző bizottságok megválasz-
tásával. Az állandó választmány azután szerdán
ülést tart, melyben előkészíti a közgyűlési tár-
gyakat. A rendes havi közgyűlés esütörtökön,
január 22-ikén lesz. Az egybegyűlt volt állandó
választmányi tagok azután értekezletet tartottak,
melyben a különböző bizottságokban megürese-
dett helyekről tanácskoztak.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminisz-
terium vezetésével megbízott miniszterelnök
Torontál vármegyében a cernyai anyakönyvi kerü-
letbe Bozsik Szevetozár jegyzőt, a kismargittaiba
pedig Thurinszky Milvoj jegyzőt anyakönyv-
vezetőknek, továbbá az ó-bébaiba Patzner József
segédjegyzőt, a kismargittaiba Popovics Vitályos
tanítót, a kistorákiba Unger Kornél segédjegyzőt,
a lovriniba Potchen Jakab segédjegyzőt, a
keviszöllősi Beke Géza helyettes segédjegyzőt,
a szajániba Kovács György helyettes községi
írnokot, a szerbkereszturiba Malbaski Demeter
községi írnokot, az istvánvölgyibe pedig Uszka János
segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké
nevezte ki és Uszka János kivételével vala-
mennyt a házassági anyakönyv vezetésével és a
házasságkötésnél való közreműködéssel is meg-
bízta.

A „TORONTÁL” tárcája.

A prédikáció.

Nagy ünnep és bucsunap volt. Kora reggel
óta ott állottam a kertem kerítéséhez támaszkodva
egy akácfa árnyékában, melyen fülemile dalolt,
hogy lassam elvonulni a bucsusokat, amint a
bucsujáró templom előtti térre sereglettek.

Mielőtt a templomtérre jutottak volna, két
diszkapu alatt kellett áthaladniuk, melyek virá-
gos mirthusokból voltak fonva és lobogó szala-
gokkal és tarka-barka zászlócskákkal díszítve.

Délelőtti tizenegy órakor már csak a disz-
térén összesereglett tömeg tompa moraja volt
hallható. Az országuton már alig lehetett valakit
látni és azok, akik rajta még a bucsujáró hely
felé közeledtek, lassan, fáradtan lépkedtek, az
udvarok kerítései mellett lopózkodva, hogy az
izzó júliusi hőségtől óvják magukat.

Egy kanyarultnál, melyet az országút a kis
erdőnél tett, hirtelen feltűnt a viscondessa fogata,
ki az idén bírói szerepet volt az ünnepélyen be-
töltendő.

Az elhaladók megállottak, a kerítésekhez
lapultak s tiszteletteljesen leveit kalappal fordul-
tak az érkező felé, mintha valami királynőnek
adnának helyet. A nyitott kocsi két angol öszvér
huzta, melyek nehezen lélekzettek s taktust ver-
tek lábaikkal az országút finom vakító homokjában.

A kocsi gyertyaegyenesen ült a bakon s a
lábaikat mereven kinyújtva, az ostort jobbjaiban
fogva. A kocsi belsejében kecsesen a sötét ván-
kosokra dőlve mosolygott a senhora viscondessa
s könnyű főhajtással köszöntgetett minden oldalra.
Gyöngyszínű szürke napernyő védte a júliusi nap
ellen. Vele szemben az első ülésen a plébános
ur ült, egy simára borotvált fiatal ember fénylő

soutaneban csipke hajlókákkal és atlasz-sapkával
a tonzuráján.

Kezeit a gyomrán összefogva tartotta s
szeme a viscondessa tengerzöld, csipkés ruhájára
voltak szegezve, mely mint egy legyező tárult el
előtte.

A bucsusok addig nem folytatták utjukat,
míg a fogat tova nem haladt; akkor egymásra
nétek s büszkén mosolyogtak.

Amint a senhora viscondessa a templom
bejárata előtt leszállott, egy nyaláb rakéta szállt
a levegőbe; és én, akinek nem volt szándékom
az ünnepélyen résztvenni, szivarkára gyújtottam
s lassan a templom felé indultam, mielőtt a
prédikáció megkezdődne.

A templom skarlát-piros damasz függö-
nyökkel volt díszítve, melyeken a gyertyák az
ezüst gyertyatartókban vörös visszfényt keltettek.
A függönyön innen, a vasrác által elzárt szent-
tély előtt állott a nép összezúfolva, bámészan
legettetvén szemelt a templom gazdag díszítésén.
A fölöttart csipkés szegélyű lepel fődte el; széles,
tarka szőnyeg tarkította a lépcsőt, melynek fokai-
hoz fényes réz betok szorították. Három pap a
körtől és az arannyal himzett miseruhák sulya
alatt megörnyedve ült, oldalvást előre nyújtott
lábaikkal.

Erős tömjénillat töltötte be a levegőt és a
kórusról az utolsó panaszos hegedűhangok hang-
zottak el az orgona és a brácsa által kísérvé.

A viscondessa gyorsan belépett egy oldal-
ajtón, mely a sekrestyébe vezetett és letérdelt
az oltár előtt, fejét hátra vetve és szemelt a
keresztre feszített Krisztusra szőgezve a gyertyák
és a virágfonatok középette. Miután ajtatosan
mellén keresztbe font karokkal imádkozott, lassan
keresztet vetett magára és leült.

E pillanatban mozgás támadt a hívők közt

a templomban; a pap megjelent a szószéken.
Hosszas halvány arca, magas homlokával és si-
mára borotvált kékesen csillogó állával halványan
vált ki a fehér karing himzett batisztjéről.

Keskeny fehér kezeit egész a csuklókig el-
fődték a bő ujjak csipkái.

A plébános firkésző tekintetet vetett a hall-
gatóságra és letérdelt. Azután felkelt, kissé fel-
gyűrte a karing ujjait, rendbe hozta a stójt,
ünnepélyesen reszelt a torkát és zsebkendőjét
könyvedén végig huzta az ajkán, mire aztan gon-
dosan letette maga mellé.

Majd előre hajolt a felső testével, belefo-
gózva minkét kezével a szószék párkányába s
halk hangon kezdte:

„Mulierem fortem quis inveniet? Proverb.
31.” Szent Erzsébetről szólott a prédikáció, a
királyi vértanúról. A szónok ecsetelte a szent
életörténetét attól az időtől fogva, mikor mint
gyermek és hajadon az ő arragóniai palotájában
kedvelt foglalkozására adta magát: az imádságra
és jótékonyásra. Portugáliai Diniz királyhoz
ment férjhez, de csakhamar elkeserítették elár-
vult szívét a királyi férj hűtlenségei.

— Mert, mondotta a szónok és felemelte
a karját, hányszor nem rejt a királynői palást
gyászba borult szívet! A palota pompájának kö-
zepette, minden királyi fénytől körülveve, bár
király leánya és neje volt, hasonlóan a nagy
spártai királynőhöz, quae, Regis filia, Regis uxor,
a szent királynő nem élvezte azt a békés nyugal-
mat és örömet, melyet egy kézműves felesége is
élvezni szokott.

— Királyné volt, Regis uxor, hatalmas és
gazdag volt; legfőbb gazdagsága azonban a lelke
volt. Az arany sokasága a kincstárában nem ért
fel szívének nagy aranyértékével, — ezzel a
valódi, legfinomabb és legnemesebb arannyal,
mely nem kopik el a használatban, sőt ellenke-

— **A Bégahidak.** A bégai vashidak építésére beérkezett ajánlatokat a város ma fölterjesztette a kereskedelemügyi miniszterhez felülbírálás végett. Fölterjesztésében a város annak az óhajának ad kifejezést, hogy a legmegfelelőbb ajánlat kijelölésénél kötéssék ki az, hogy az építési munkálattal a vállalkozó lehetőleg helyi szakembereket és munkásokat alkalmazzon. Mihelyt a miniszteriumból leérkezik az ügy, nyomban közgyűlés elé kerül, hogy az építést minél előbb meglehessen kezdeni. Érdekes, hogy a kishégahid drágábbba kerül, mint a nagyhid, aminek az a magyarázata, hogy a kishid alépítményei sokkal komplikáltabbak s ez drágítja a munkát.

— **Uj délvidéki internátus Szegeden.** Régi terve az már Perjessy László szegedi felsőkereskedelmi iskolai igazgatónak, hogy Szegeden még egy iskolai internátust létesít. A terv megvalósulása nagyban előmozdítaná azt a hazafias missziót, amelyet Szeged a délvidéki tanuló-ifjúság megmagyarosítása tekintetében tölt be. A kétszáz növendék számára tervezett internátus ügye most már teljesen elő van készítve s realizálása már csak idő kérdése. Az internátus céljára a szegedi Kass mögötti telektömb van kombinációba véve; ugyanaz a telek, amelyet az építési alaptól a miniszter az állami főgimnázium részére megvásárolt s amelyet most Szeged, minthogy az iskolakérdés más megoldást nyert, vissza akar vásárolni a minisztertől.

— **A harmadik tél.** Tél apó ugylátszik semmi szín alatt nem akar megválni tőlünk, sőt ellenkezőleg, erősen feltett szándékának látszik, hogy minél hosszabb időre szabja a vendégséget. Legalább a külső jelek mind erre engednek következtetnünk. Nem volt elég az, hogy a napokban azzal lepott meg bennünket, hogy fehér takaró alá bujtatta a már rügyezni kezdő fákat és bokrokat, ráadásul még a fagyot is a nyakunkba sózza, egyáltalán nem törődve a szegény emberek lamentálásával, akik eddig is alig győzték magukat tüzelőanyaggal ellátni... Igaz ugyan, hogy a havazás már megszűnt s a tiszta, felhőtlen égboltozatról álmosolyog a nap, de mosolya mintha erőltetettnek látszanék, mintha a ködfátyol mögött sajnálkozását akarná nekünk kifejezni a fölött, hogy bár látja szorult helyzetünket, egyelőre azonban nincsen hatalmában rajtunk segíteni.

— **A hazai hírlapirodalom 1901-ben.** A Magyar Könyvszemle 1902. évi folyama mellékletül hozza a hazai hírlapirodalom 1901-iki állapotáról szóló kimutatást. Elsőül közli id. Szinyeyi József kimutatását az 1901-iki magyar hírlapirodalomról.

Magyar nyelvű politikai napilap volt 70, ebből Budapestben megjelent 24, vidéken 46. 1900-ban 57. Politikai hetilap volt 93, 1900-ban 79. Vegyes tartalmu képes lap 12, 1900-ban 12. Szépirodalmi és vegyes tartalmu lap 22, 1900-ban

25. Humorisztikus lap 18, 1900-ban 18, egyházi és iskolai lap 52, 1900-ban ugyanannyi. Szaklap 278, 1900-ban 276. Hirdetési lap 218, 1900-ban 209. Vegyes melléklet 33, 1900-ban 37. Összesen volt magyar nyelvű lap 820, 1900-ban 782, a szaporodás 38. A nem magyar lapokról Kereszty István számol be. Német politikailap volt Budapest 13, 1900-ban 14, vidéken 24, 1900-ban 23. Szak- és vegyestartalmu német lap volt Budapest 53, 1900-ban 61, a vidéken 71, 1900-ban 59. Horvát nyelven mindkét évben 3 szaklap jelent meg, Szerb nyelven összesen 17 lap jelent meg, 1900-ban 18. Román nyelven 23 lap jelent meg, 1900-ban 17. Tót nyelven 10 lap, 1900-ban 11, orosz 3, cseh 1, lengyel 1, francia 4, olasz 3, héber 1. Megjelent Budapest 86, 1900-ban 91, a vidéken 141, 1900-ban 125, összesen 227, 1900-ban 216. A folyóiratokról Horváth Ignác tesz jelentést. Magyar nyelvű folyóirat megjelent 336, Budapest 213, vidéken 123, német nyelvű 31, Budapest 16, vidéken 15, olasz 1, szerb 5, tót 20, román 1, bunyevác 1, esperanto 1, összesen megjelent 396 folyóirat, Budapest 230, vidéken 166. Az egész hazában megjelent 1443 hírlap és folyóirat, magyar nyelven 1156, nem magyar nyelven 287. A magyar nyelvű hírlapirodalom fejlődése ez: 1830-ban 10, 1840-ban 26, (1848-ban 86), 1850-ben 9, 1861-ben 65, 1871-ben 164, 1881-ben 356, 1891-ben 1156 hírlap és folyóirat jelent meg magyar nyelven.

— **Tánciskola-megnyitás.** Ma érkezett városunkba Keszler Lajos táncitanító, kit közönségünk a múlt év tavaszán egy 6 hétig tartó kurzuson kiváló mértékben felkarolt. Keszler érdeme is volt a meleg érdeklődésre, mert hiszen ő nem mint sablonos táncmester mutatta be magát, hanem a modern táncművészet magaslatán állva, az előkelő körökben ma már széltében felkapott táncokat hozta divatba s növendékeit különösen az elegáns tartá-ra, a finom és előkelő fellépésre is alaposan tanította és szoktatta. Az idei 7 hétig tartó kurzus programja még szebb és tökéletesebb, mint a tavalyi. Így például a már minden művelt táncosnőtől és táncostól megkívánt boston valcer (dzsentrí boston), vagy az idei budapesti jurista-bál fénypontját képező gyönyörű palotás, társalgó, gavotte mignon és a körmagyar a tanítandó rendes táncok között szerepelnek. A tánciskola helyisége, miként tavaly is, a főgimnázium tornacsarnokában lesz és pedig tekintettel a már múlt évben is ezen tánciskolába járt növendékekre: két részre, t. i. kezdők és haladók csoportjára fog osztani. Hétfőn, szerdán és pénteken délután 5—1/2-ig a haladók csoportja, kedden, csütörtökön és szombaton délután 5—1/2-ig a kezdők csoportja nyer oktatást. A tanítást január hó 19-én veszi kezdetét. Beiratkozhatni Keszler Lajos táncitanítóval (Magyar Király-szálloda 16. sz. a.), vagy szombaton és vasárnap (január 17. és 18.) délután 3—5 óráig a főgimnázium tornacsarnokában, hol nevezett táncitanító a jelzett időben állandóan felkereshető. A tanítás díja az egész kurzusra 10 forint, vagyis 20 korona, beleértve a zenedíjat is. Megjegyzendő azonban, hogy azon növendékek, kik Keszler Lajos tánc-kurzusán már a múlt évben is résztvettek, a díj-

nak csak felét, vagyis 5 forintos, azaz 10 koronát fizetnek.

— **A nagyikindai panama.** Mint Nagyikindáról jelentik lapunknak, dr. Vinczehid Erő alispáni helyettes tegnap Nagyikindán járván, megvizsgálta az ott működő Borocz alszámvevő eljárását, ki mint ismeretes a városi adóügyekben előfordult visszaéléseket vizsgálja. A vizsgálat jelenlegi állásából kitűnik, hogy a visszaélések legnagyobb részét egy már 1897-ben elbocsátott díjnok követte el. Miután a hamisítások legnagyobb része tekintélyes gazdák javára történt, azok előreláthatólag önszántukból meg fogják téríteni a városnak okozott kárt.

— **Mükedvelői előadás Törökbecsén.** Néhány lelkes hazafi és honleány e hó 17-én Törökbecsén mükedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez, melynek jövedelme a felállítandó szabadság-szoborra fog fordíthatni. Szinre kerül: „A pályó”. Vígjáték 3 felvonásban. Személyek: Lipóczy Józsiás — Bánlaky András. Klára, felesége — Istváni Ilonka k. a. Lili, lányuk — Tószögi Magda k. a. Kéry Anuska — Tószögi Erzsike k. a. Hidas Bálint — Krevráth Armin. Éva, felesége — Bánlaky Miczi k. a. Csiz Pepi ügynök — Solymos Elemér. Dinszky Cézár — dr. Wagner Karoly. Paludán Mózes — Soós Károly. Paludáné — Veressné Julia asszony. Földes Dénes, építész — Déry Sándor. Borbála, szakácsné — Müttelman Irénke k. a. Történik Budapestben.

— **Elfogott rabló.** Emlegettük, hogy Trunyegity Draga kumáni szőnyegárúsítónó panaszt tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen ember kedden reggel azzal az ürügygyel, hogy szőnyeget akar vásárolni, egy kapu alá csalta, ahol aztán az összes nála levő pénzt, mintegy 36 koronát és több szőnyeget erőszakkal elragadott tőle s azután elfutott. A rendőrség rögtön nyomozást indított és sikerült is a rablót ma Kécsity György mokri születésű 22 éves csavargó szeméjében elfogni, ki maga is beismeri, hogy ő volt az, ki a szegény asszonyt megrabolta. A veszedelmes csavargót lezárták.

— **Tolvaj vásárló.** Lengyel Róza muzslyai parasztasszony ma reggel beállított Finkelstein Zsigmond hunyadi-utcai kereskedő üzletébe azzal az ürügygyel, hogy egy s más dolgot vásároljon. Tulajdonképen célja azonban az volt, hogy a mustrára kiszedett portékák közül egyiket s másikat elemelje. Manipulációját azonban észrevették, épen mikor két selemkendőt akart eldugni. Az üzlettulajdonos rögtön rendőrt hívott, aki a tolvaj asszonyt bevitte a rendőrségre.

Irodalom.

* **Elveszett sugarak.** Pálmai József tehetséges fiatal fővárosi poéta egy kötet költeményt adott ki. A kötet hazafias szerelmi és satirikus költeményeket tartalmaz, melyek mind mély érzésű poétalélekre vallanak. A kötet egyik legjobb darabja a „Sas marad” című költemény, de igen jók a satirikus versek is. A csinos kiállítású kötet ára két korona, diszkötésben 3 korona. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, I. ker., Márvány-utca 10. sz. a.

* **Voltaire.** Az anekdotizáló irodalmi hagyomány ezerszer elmesélte Voltaire és Nagy Friderik összeharagudását és összeharagudását. A barátságból az lett, hogy Nagy Friderik meghívta Voltairt Sansouciba, ahol vele kezdte át a versét, mert a nagy király önként közlegénységet vállalt a gyöngye verselők szerény táborában. Ezt a tisztséget Voltaire úgy nevezte „a király szennyest mosom”. Az összeharagudásnak pedig az volt az oka, hogy Voltaire, aki előtt a király csak verselő volt, úgy nyilatkozott a királyról, mint a verselő érdemelt. Macaulay Nagy Friderikről írt gyönyörű esszéjében hosszasan elmondja Nagy Friderik és Voltaire barátságának történetét. Pedig Friderik több volt egy rossz verselőnél. Mint Michelet szépen mondja, ő valóította meg a század nagy elvét, a cselekvést. Első sorban a német nemzetnek volt hőse, a művelt közeposztály benne látta előharcosát és mint Goethe mondja, nem annyira porosz, mint inkább Friderikpárti volt. Nagy érzéke volt a nyilvánosság iránt és ennek köszönhető, hogy nemcsak uralkodói működése foglalkoztatta a világot, hanem magánélete is közszájon forgott. Mindent tudtak felőle és mindent egyformán nagynak és egyetlennek találtak. Erről a csodálatos emberről, koráról, udvaráról, életéről szól a Nagy Képes Világtörténet 174. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes felbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

zöleg megtisztul és sokasodik szent cselekedetek gyakorlása által!

Egynemely asszony zokogott a meghatottságtól és a viscondessa, ki figyelmesen hallgatta, lehunyta szempilláit helyeslése jeléül és helybenhagyólag bólintgatott a fejével.

A szónok tovább beszélt a szent királynéről, hogy mily készségesen segített a szerencsétlenerker. Felemlítette a csodát, miként változott át a kenyér virággá, amint a király meglepte őt alamizsnálkodó útján.

Azután egyenközü vonalakban maga elé nyújtotta a két karját, mintha az egész megdöbben hallgatóságot egy esomóban magához akarná huzni és tovább folytatni:

— Látjátok, mire jó az arany! Ne tekintsetek magatokat boldogtalanoknak, ha nem vagytok földi javakkal megáldva! Ne adjatok szívetekben helyet a fősvénységnek, a kapzsíságnak, ne hogy mint a pokol ravasz kigyói szíveteket eltöltsék!

És mutatójával az égre mutatván még ünnepélyesebb hangon folytatta:

— Ott lakozik az isteni gondviselés, amely aranyat ad a gazdagoknak, hogy eloszassák a szegények közt. Kérni nem lealacsonyítás, nem is szegény. Példát adott erre nekünk maga Jézus az isteni Mester, a midőn arra tanította tanítványait, hogy alázatosan kérjenek.

— És van-e nagyobb vigasz annál, mondotta tovább a szónok, mint alamizsnákkal támogatni azokat, kik kevésbé vannak megáldva földi javakkal? Az éhezöket kielégíteni, a szomjuhozöket megitatni, a mezteleneket felruházni, az özvegyek könyeit felszárítani, az árvákat oltalmazni, az elaggottakat gyámolítani! Oh, szent keresztényiszeretet! Szent virág az Isten oltarán! Irgalmas felebaráti szeretet.

És visszahuzódván a szöszék hátterébe, meghajtott karjait előre nyújtván úgy, hogy a kezek

a hüvelyk és a mutató ujj szépen összehajló csipkéivel egymáshoz közeledtek kenetteljesen szavaltá:

Az ég eme szüzes lánya, e szent angyal szerte bejárja az országot, kerüli az ünnepélyeket, de könyet szárazsát és adományokat osztogat forró kezeivel, forró szívvel. Anyja a bünösöknek, nővére az igazaknak; előtte mindnyájan egyenlök; és ad mindenkinek személynválogatás nélkül: a jóknak, mint a rosszaknak.

Ennek meglepő hatása lett. A hallgatóságot borzalom fogta el: a lelkesedésnek mintegy delejes árama futott végig rajtuk. És most bizalmas hangon és halkán fejezte be beszédét a szónok, felhíván a szegényeket, hogy kövessék Jézus példáját, ki adományokat kéregetve járta be az országot és intette a gazdagokat, vegyenek példát a szent királynén, ki a boldogtalanok közt osztotta ki palotájának gazdagságait.

Amen!
És sietve, kipirulva, lihegve hagyta oda a szöszéket és letörölte zsebkendőjével a nedves csöppeket homlokáról.

E napon a plébános ur a viscondessánál ebédelt. Mikor én oda mentem, már felkeltek az asztaltól s egy csikos sátorotető árnyékában ültek a terászon.

A viscondessával szemben ült a lelkész, kényelmesen hátradölvé egy tágas vesszőfonatos széken s apró koryokban szüresölte a kávéját.

Az inas oda jött egy ezüst tálcával, hogy a kávé eszészéket összeszedje. A viscondessához közeledett s halkán mondta neki:

— Egy szegény asszony van odalenn, Adozinda a fauból; alamizsnát kér méltóságodtól.

— Minő szemtelenség! kiáltotta a viscondessa a homlokát összeráncolva. Isten neki, adj valami csekélységet a tolakodónak, Francesco!

Alberto Praga.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A bíróság köréből. Az igazságügyminiszter a törökbecsei kir. járásbírósnál ideiglenes minőségben alkalmazott dr. Wagner Károly aljegyzőt ebben az állásában végleg megerősítette.

§ A véres öv. Annak idején megirtuk, hogy Vas József 19 éves pincér szeptember 7-ik és 8-ika közötti éjjel Kvirin Stefánia nevű cselédleány öve miatt összeveszett Hermann Miklós borbélylegényvel s azt úgy hasba szurta, hogy hetekig az ágyat nyomta. A véres öv ügyét tegnap tárgyalta a nagybecskereki törvényszék. A tárgyaláson Polgár Sándor dr. elnökölt, szavazóbírák Duka László, Kövér Lajos, ügyész Wiedorn Adolf, jegyző Puskár Dezső, védő pedig dr. Milich Jakab volt. A törvényszék a sérülés iránt meghallgatta dr. Fialowski Béla, dr. Steiner Gyula és dr. Menczer Izidor orvosszakértőket, kik konstatálták, hogy a seb súlyos, de nem életveszélyes volt. Ennek alapján a törvényszék Vas Józsefet súlyos testi sértésért vonta tegnap felelősségre. A vád és védelem meghallgatása után a törvényszék Vas Józsefet súlyos testi sértés miatt bűnösnek is mondta ki s ezért öt 4 havi fogházra, 20 korona pénzbírságra, továbbá 23 korona eddig felmerült és még felmerülő költségekre a megtérítésére ítélte. A törvényszék kötelezte továbbá a vádlottat, hogy a sértett Hermann Miklósnak kártérítés fejében 154 koronát tartozik megfizetni. Az ügyész, ugyancsak a védő és a vádlott is az ítélet ellen felebbezték.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Január 18. A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Január 18. A „Közgazdasági Bank, mint részvénytársaság Nagybecskereken” alakuló közgyűlése.
 Január 19. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
 Január 22. A „Második német-eleméri takaré- és előlegszövetkezet” közgyűlése.
 Január 22. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
 Január 25. A „Torontál-ozorai (uzdini) első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Január 26. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Január 31. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 1. A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” közgyűlése.
 Február 1. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 1. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 2. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 2. A „Zichyfalvai takaré- és hitelegylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 3. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
 Február 3. A „Perlaszi új takarékszövetkezet” közgyűlése.
 Február 8. A „Párdányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 8. A „Nagykomlói népbank, mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 15. A „Torontáli hév. alkalmazottainak takaré- és előlegelési egylete, mint szövetkezet” közgyűlése.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi január hó 1-től 1903. évi január hó 15-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Czveanov Vlada tulajdonát képező 1271. öi. számú ház felét megvette Czveanov Milos 320 koronáért.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 16-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 16.

A képviselőház mai ülésén nyilatkozott Széll Kálmán miniszterelnök a kiegyezésről. Zsufolt Ház és telt karzatok hallgatták a miniszterelnök nagyszabású és nagy apparátussal előadott fejtegetéseit, melyek nemcsak a kormánypárton tettek rendkívül nagy hatást, de minden párton mély benyomást keltettek és általános a vélemény, hogy a mostani kiegyezés vivmányt képez az országra.

Széll Kálmán miniszterelnök beszédében kijelentette, hogy 10 évre kötjük a vámszerződést Ausztriával s a szerződés egész tartalma egyezik az eddigivel. A leglényegesebb rész a tarifatervezet volt. Olyan közös tarifát kellett készíteni, hogy mezőgazdaságunk Ausztria iparával egyforma védelemben részesüljön. Ezért a mezőgazdasági vámokat emeltük. De viszont bizonyos ipari vámok emelésébe is bele kellett egyeznünk, azonban nem a kis emberek rovására, hanem inkább a luxuscikkekre. (Tetszés.) A mezőgazdasági vámok emelése

sénél a buza minimális tarifafétele 6 kor. 30 fillér, rozs 5 kor. 80 fillér, árpa 2 kor. 80 fillér, zab 4 kor. 80 fillér, tengeri 2 kor. 80 fillér. (Élénk helyesítés jobbról. Halljuk az ipari tételeket! balról.)

Az állati vámok szintén 8—10 koronával emeltettek. Az ipari vámoknál a közönséges pamutfonalak, melyek a kis embereket érdeklik, csak 5 koronával emeltettek, míg a csipkék s több ilyen luxus dolgok vámjá jóval tetemesebben emeltették. A közönséges posztó vámját nem emelték. Azután felsorolja a miniszterelnök azokat az összes tételeket, amelyek emeltettek.

Kossuth Ferenc: De mennyivel?

Papp Elek: Hát a gyapju?

Fölkiáltások balról: A gyapjuról beszéljen!

Rákosi Viktor: Aranygyapjas lett talán?

Széll Kálmán miniszterelnök: Ezeket az emeléseket a külföldi vámemelések folytán meg kellett adni. Áttér azután némely fontosabb tétel ismertetésére. Az állatforgalomnál a sertésvészszel szemben megállapodtak abban, hogy a levágott sertést szabadon vihetik bárhova, sőt a hizott sertés még fertőzött vidékről is szabadon vihető a vágóhidra, minden engedély nélkül. A vágóhidak közösen állapították meg; csak sovány sertésekre van sertésvész elleni intézkedés. (Általános helyeslés.) A sertésforgalom illusztrálásul kimutatja a miniszterelnök, hogy a sovány sertés forgalma évente 7—8 millió korona, míg a hizotté 50—60 millió korona.

Elmondja továbbá a miniszterelnök, hogy kimondták, hogyha valamely gyár üzletlepet vagy külön irodát tart nálunk vagy Ausztriában, akkor ennek külön adót kell fizetnie, ami alól csak akkor mentes, ha cikkeit valamelyik kereskedőnél tartja raktáron. A kormány javasolni fogja, hogy a dunai szállítási adó eltöröltessék. Ezzel szemben azonban a járadékadó mindkét országban eltöröltetik. Az ismeretes tiroli gabonavám helytelenségét az osztrák kormány elvileg elismerte, de eltörlésére átmeneti időt kér, amit mi megadtunk, annál is inkább, mert a tiroli vám a hazai árakat nem csökkenti.

A valutára vonatkozólag a két kormány megállapodott, hogy amint az utolsó bankjegy bevonatik, haladéktalanul javaslatokat adnak be a készfizetések felvételére. Időt nem mondhat, de legközelebb meglesz (Élénk tetszés jobbról.)

Pichler: Közbeszél.

Széll Kálmán: Hallgasson! Kikérem magamnak a folytonos zavarást. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Fölkiáltások: Miféle hang ez? Rendre!

Pichler Győző: Nincs terminus?

Széll Kálmán miniszterelnök: Van terminus, természeti terminus. Megállapodtunk, hogy ezt csak vismajor akadályozhatja. A két kormány megállapodott továbbá, megállapodásáról nyilatkozatot is állított ki, hogy a szabad forgalom, mely az érték-papirokra is kiterjed, mindkét államra kiterjed. A nyilatkozat kiemeli, hogy az egyik állam iparfejlesztésére sem vonatkozik és mindkét állam szabadon fejlesztheti iparát és saját közszállításával maga rendelkezik.

Kiáltások balról: Szégyen az ilyen megállapodás.

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem szégyen! Nyílt homlokkal vallom, hogy az ország minden érdekét megóvtam, az ipari és mezőgazdasági vámok közti aránytalanságot helyrehoztuk. Ezzel beszámoltam a kiegyezésről.

A miniszterelnök beszédét viharos éljenzés és taps követte jobbról, amely percekig tartott. A beszéd után az elnök szünetet rendelt.

Szünet után Kossuth Ferenc szólal fel. Nem osztja a tuloldal lelkesedését a

régi állapot fentartásáért. A miniszterelnök nem nyilatkozott, hogy mi lesz, ha a Reichsrath nem szavazta meg a kiegyezést. (Tetszés a szélsőbalon.) Szerinte az ipari vámemeléssel elveszítjük az összes fogyasztó piacokat és kizárólag Ausztriára vagyunk utalva. Az agrárvámok emelését örömmel üdvözli, de attól tart, hogy tultermelés esetén önmagunk fizetjük meg az emelést.

Széll Kálmán miniszterelnök visszatartja azt, mintha a kiegyezés rosszabb volna, mint volt. Kossuth csak beszélt, de argumentumok nélkül. Hogy mi történik a Reichsrathban, arról nem szólhat. (Helyeslés jobbról.)

Az ülés végén a Major Ferenc helyébe megválasztandó jegyzőre szavaztak. Az eredményt holnap hirdetik ki.

Körber a kiegyezésről.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Körber osztrák miniszterelnök tegnap este nyilatkozott a Reichsrath ülésén a kiegyezésről. Körber nyilatkozatai teljesen fedezték Széll Kálmán kijelentéseit.

Sándor király cáfolata.

Budapest, január 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Kholmánynak mondják azt a hírt, hogy Sándor király tegnapi, szóról-szóra közölt beszédében azt mondta, hogy reméli, hogy egy év alatt a még fel nem szabadított Szerbiát felszabadítja és Ausztria Magyarország és Oroszország segítségével előnyomul Úszkübüg.

A megszökött hercegnő regénye.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Salzburgból jelentik: Luiza hercegnő ügye még mindig foglalkoztatja az európai sajtót. Legújabbban a toskánai és a szász udvarok elhatározták, hogy energikusan fognak eljárni André Giron ellen. Ha egyébként nem boldogulnak, közzéteszik mindazon leveleit, melyeket a hercegnőhöz intézett és amelyekből kétségen kívül bebizonyul, hogy a nyelvmester folytonosan családjára elhagyására csábította a trónörökösét és így akaratát valósággal szuggerálta a kalandos lelkű aszszonyra. E leveleket eddig azért nem közölték, mert mindent elkövetnek, hogy a trónörökösné hazatérését lehetővé tegyék és azt hiszik, hogy nem szükséges a legerősebb eszközöket használni.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Genfből jelentik: Hir szerint a válpörrel foglalkozó ügyvédeknek sikerült teljes meg egyezésre jutni a trónörökös pár válása ügyében, de a hercegnő visszatéréséről szó sem lehet.

Rehabilitált vármegye.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Máramaros-Szigetről jelentik: A főispánhoz és az alispánhoz, valamint a közigazgatási bizottsághoz ma érkezett le a belügyminiszternek az a leirata, mely szerint a miniszter nem találta valóknak azokat a vádakokat, amelyeket egyes félrevezetett hírlapok a vármegye és különösen a főispán ellen emeltek. A leirat a vizsgálatnál tapasztalt hiányok javítására utalja a vármegyét, elismeri a pénztárak érintetlenségét és a munkások fokozottabb foglalkoztatását ajánlja.

Szerencsétlenül járt kapitány.

Budapest, január 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pécsről jelentik, az ottani 52-ik gyalogezrednek Stoláciban állomásozó 3-ik zászlóalja tegnapelőtt gyakorlatot tartott. A gyakorlaton Vanicsék Zlemik századost a lova levette úgy, hogy a kapitány fejével bukott a köves földre. Az esés olyan szerencsétlen volt, hogy a kapitány koponyacsonttörést és agyarázkódást szenvedett és haldokolva vitték a kórházba.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak részben emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.75—7.76
Rozs áprilisra	6.69—6.70
Tengeri (májusra)	5.85—5.86
Tengeri (júliusra)	5.99—6.00
Zab (áprilisra)	6.21—6.22

M e g h i v ó. *)

A „Perlaszi új takarékszövetkezet“ t. cz. tagjai ezennel tisztelettel meghívják a folyó 1903. évi febr. hó 3-án d. u. 2 órakor Perlaszon, az intézet helyiségében tartandó

XV. rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Egy elnök ad hoc választása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottságnak.
4. A tiszta nyereség fölötti határozat.
5. 556 korona 33 fillér behajthatlan követelés leírása.
6. Az igazgatóság kiegészítése.
7. Három hitelesítő választása.
8. Netáni indítványok.

*) A t. cz. tagokat figyelmeztetjük az alapszabályaink 9. §-ára.

Az igazgatóság.

A „Perlaszi új takarékszövetkezet“ zárszámadása 1902. évre.

Vagyon.		Mérleg-számla.				Teher.			
	korona	fillér	korona	fillér		korona	fillér	korona	fillér
Pénztár készlet	1095	05			Részjegy befizetések	47517	80		
Váltótárca	154535	60			Visszleszámított váltók	72145	—		
Ingatlanok	3419	01			Tartalékalap	7411	65		
Előlegek	356	08			Betétek	22307	64		
Giro-számla	548	71	159954	45	Letétek	694	96	150077	05
					1902. évi tiszta nyereség			9877	40
			159954	45				159954	45

Kiadások.		Nyereség- és veszteség-számla.				Bevételek.			
	korona	fillér	korona	fillér		korona	fillér	korona	fillér
Visszleszámított kamatok	4034	59			Váltó kamatok	12127	15		
Fizetések	2548	—			Váltódíjak	5641	95		
Adó, pótdó, utadó	1010	35			Kezelési illetékek	1490	80		
Betéti kamatok	1003	06			Haszonbér	257	60		
Betét kamat-adó	100	31			Késedelmi kamatok	228	56		
Költségek	344	16			Átíratási díjak	23	40		
Jelenléti jegyek	313	—			Intési díjak	13	10	19782	56
Lakbér	240	—							
Postaköltségek	205	32							
Illetékek	106	37	9905	16					
Nyereség			9877	40					
			19782	56				19782	56

Perlasz, 1902. évi december hó 31-én.

A könyvvivőségért: **Wucsák Aurél s. k.**, könyvvezető.

Az igazgatóság:

Martinek Péter s. k.,
igazg. tag.

Sokaicsek Fülöp s. k.,
aligazgató.

Kolpaszky Gyula s. k.,
vezérigazgató.

Felügyelő-bizottsági jelentés: Jelen zármérleg, nyereség- és veszteség-számlát az intézeti fő- és mellékkönyvekkel tételenként összehasonlítottuk és minden részben helyesnek találtuk.

A tiszta nyereség hováfordítása tekintetében az igazgatóság indítványához csatlakozunk.

A felügyelő-bizottság:

Müller Ferencz s. k.

Grassnek Viktor s. k.

Mixich János s. k.

Meghívó.

Torontálvármegye tüzőltő-szövetsége
1903. évi január hó 18-án délelőtt 10 órai
kezdettel Nagybecskereken, az ottani tü-
zoltó-egylet laktanyájában

köszgyűlést

tart, melyre a szövetségnek tagjai ezennel
tisztelteljesen meghívotnak.

A köszgyűlés tárgyai:

1. A nagyméltóságú belügyminisz-
teriumnak 1902. november 24 én 117.773.
sz. alatt kelt rendelete a szövetségi alap-
szabálymódosításra nézve.

2. Tisztújítás, melyen választás alá
kerül:

- a) az elnök,
- b) két alelnök,
- c) két titkár,
- d) egy ügyész,
- e) egy pénztáros, és
- f) a vizfelügyelők (14 vagy 16).

3. Netáni indítványok.

Kelt Kis-Zomboron, 1902. évi decem-
ber hó 4-én.

Rónay,
elnök.

48-33

Megjegyzés. A köszgyűlés tagjaira nézve az
alapszabályok úgy szólnak, hogy: 45. §. Minden
már szervezett tagtestület, saját tagjainak szám-
arányában, választás után a szövetségi köszgyűlésre
szavazattal bíró képviselőket küldhet, a még nem
szervezett tüzőltő testületeket a szövetségi kö-
szgyűlésen az illető község képviselőtestületének
kiküldöttje képviseli. — 75. §. A köszgyűlés alakul
az összes szövetségbeli tagtestületekből. Minden tag-
testület 30 működő tagig egy képviselőt, 30 ta-
gon felül pedig minden további megkezdett 50
tag után ismét egy-egy képviselőt választ saját
köszgyűlésén 3 évre, a még nem szervezett tag-
testületeket az illető község képviselőtestületének
kiküldöttje képviseli. A választott képviselők nevei
és az azokban történt változások a szövetség
elnökének bejelentendők.

A köszgyűlési indítványokra nézve ez a
rendelkezés áll fenn: 9. §. A köszgyűlésen tár-
gyaltatni kívánt indítványok, a köszgyűlés napját
megelőzőleg 8 nappal az elnökségnél adandók be.

195.386/1902. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—
Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri
Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetőleg
Ancona közt közlekedő gőzhajóinak.

Hajójáratok menetrendje.

1902. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden
kedden és szombaton este 8 óra 30 p. kor.

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden
hétfőn reggel 8 órakor. Minden esütörtökön
este 8 óra 30 perckor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden
hétfőn és esütörtökön este 7 óra 30
perckor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden
szerdán reggel 7 órakor. Minden szomb-
aton este 8 óra 30 perckor.

Menetáram 10 óra

Menetidjék

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz- érték	Gyorsvonat osztály			Személy- vonat III.
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40.00	30.00	16.00	
	Cannes	franc	122.45	87.80		
	Firenze		79.80	58.10	32.50	
	Genova		95.55	69.10	38.95	
	Grasse		124.60	89.25		
	Lyon-Perache		134.55	95.70		
	Marseille		144.05	102.40		
	Milano		76.25	55.60	31.25	
	Menton		116.30	83.65		
	Napoli		106.85	77.05	43.60	
	Nizza		119.00	85.45		
Róma		80.05	58.25	32.60		
Torino		95.40	69.00	38.90		
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51.40	37.40	19.50	
	Berlin	márka	103.70	73.50	41.20	
	Breslau		80.60	58.00	21.80	
	Hamburg		130.10	93.10	54.90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-
fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—
Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyyel együtt . . . . . 16 kor.

I. osztály 12

III. (fedélzet) 6

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt

közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe
és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi,
Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan
érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban
állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-
helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak
gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és
pedig: Zárába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba,
melyek menetrendje az „Utmutató“-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási
jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszin-
tén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-
irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook
Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és
Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások
is megadatnak.

Budapest, 1902. december hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

204. közg. sz. 1903.

64-1.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett hor-
vát-neuzinai jegyzői állás választás után
betöltendő lévén, felhivatnak mindazok,
kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy kel-
lően felszerelt pályázati kérvényükkel folyó
évi február hó 1-ig ezen hivatalhoz be-
terjeszszék.

A jegyzői javadalmazás következő:

1. Kézpénzfizetés . . . . . 1600 kor.

2. Napidíj-átalány a megye te-
rületén belüli utazásoknál 70 "

3. Jegyzői iroda világitására 30 "

4. Négy darab szarvasmarha és négy
darab sertés szabad legeltetése.

5. Szabad lakás a község által bérelt
házban és a hozzá tartozó kert haszon-
élvezete.

6. Magánmunkálatokért a szabályren-
deltetileg megállapított díjak szedése.

7. Állami anyakönyvvezetővé leendő
kinevezés esetén tiszteletdíj.

A horvát vagy szerb nyelv ismerete
kivánatos.

Módos, 1903. évi január hó 15-én.

Steinbach Anta,

főszolgabíró.

10053. tkvi sz. 1902.

65-1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

A perlaszi kir. járásbíróóság, mint tkvi
hatóság az előterjesztett kérelem folytán
Melnár Gyula és fia Ferenc javára 17 kor.
87 fillér tőke, ennek 1902. évi február
hó 18-tól járó 5% kamatai, 19 kor. már
megállapított, 8 kor. 65 fillér jelenlegi s a
még felmerülendő költségek kielégítése
végett az 1881 : 60. t.-c. 144. §-a alapján
és 146. §-a értelmében Marcsinek József
perlaszi lakos ellen az ezen kir. járásbíró-
ság területén, Perlasz község határában fekvő
és a perlaszi 2852. számú tkvben foglalt
161. sz. ház és 800 □-öl házhelyre 706
korona becsárban az árverést elrendeli s
azt, valamint a megállapított feltételeket
ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés a kir. jbiróság,
mint tkvi hatóság hivatali helyiségében
1903. évi március hó 9-ik napján d. e.
9 órakor fog megtartatni a következő ugy
a tkvi hivatalban, mint Perlasz község-
ben kifüggesztett s megtekinthető feltételek
mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok
a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át kézpénz-
ben vagy óvadékképes értékpapirokban
a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbíróóság, mint tkvi ható-
ságnál Perlaszon, 1902. évi december hó
30-án.

Tóth,
kir. j-bíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTERNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1901. évi október hó 1-étől.

Oda				Szeged—Karlova—Nagy-Becserekek.				Vissza			
V.-v. 4412 I-III.	Sz.-v. 4404 I-III.	Sz.-v. 4414 I-III.	Sz.-v. 4406 I-III.	8.				Sz.-v. 4413 I-III.	Sz.-v. 4405 I-III.	Sz.-v. 4403 I-III.	V.-v. 4411 I-III.
624	1010	815	280	ind. Budapest ny. p. u. . . . . ér.				125	—	740	7 18
145	1201	604	—	ind. Szeged . . . . . ér.				834	—	359	1232
155	1211	616	—	ér. Szőregh . . . . . ind.				819	—	347	1220
155	1212	618	—	ind. Szőregh . . . . . ér.				820	—	346	1219
203	1220	—	—	*Ó- és Uj-Szt.-Iván . . . . . ér.				810	—	337	1211
217	1232	645	—	*Gyála . . . . . ér.				754	—	324	1157
224	1239	700	—	Szerb-Keresztur . . . . . ér.				745	—	315	1149
248	105	735	—	Törökkanizsa . . . . . ér.				720	—	257	1130
302	119	755	—	Szanád . . . . . ér.				649	—	235	1110
312	128	821	—	Csóka . . . . . ér.				635	—	224	1059
325	141	840	—	Tisza-Szt.-Miklós . . . . . ér.				604	—	210	1044
339	155	904	—	Pádé . . . . . ér.				545	—	155	1029
353	209	—	—	*Esztermajor . . . . . ér.				522	—	138	1013
405	221	920	—	Bocsár . . . . . ér.				503	—	127	601
415	231	938	—	ér. Karlova . . . . . ind.				455	—	115	649
624	—	1016	—	ér. Nagy-Kikinda . . . . . ind.				350	—	—	78
350	155	—	718	ind. Nagy-Kikinda . . . . . ér.				—	841	149	1051
444	246	—	802	ind. Karlova . . . . . ér.				—	754	100	928
459	255	—	812	Beodra . . . . . ér.				—	745	1251	918
510	306	—	822	*Vincezér . . . . . ér.				—	735	1241	905
553	327	—	845	Török-Becsere-Araes . . . . . ér.				—	715	1221	843
626	345	—	903	Kumán . . . . . ér.				—	657	1203	754
647	404	—	922	Melencze . . . . . ér.				—	643	1149	735
705	420	—	933	Elemér . . . . . ér.				—	622	1123	708
722	435	—	953	ér. Nagy-Becserekek . . . . . ind.				—	607	1112	645
1218	920	—	—	ér. Pancsova . . . . . ind.				—	—	503	200
—	620	—	—	ér. Szécsány . . . . . ind.				—	—	805	—

Oda				Nagy-Kikinda—Karlova.				Vissza			
V.-v. 4512 I-III.	Sz.-v. 4502 I-III.	Sz.-v. 4504 I-III.	Sz.-v. 4506 I-III.	9.				Sz.-v. 4501 I-III.	Sz.-v. 4503 I-III.	Sz.-v. 4505 I-III.	V.-v. 4511 I-III.
501	1010	—	815	ind. Budapest ny. p. u. . . . . ér.				—	1257	10	715
—	147	455	1116	ind. Temesvár . . . . . ér.				814	149	842	520
—	—	—	—	ind. Szeged . . . . . ér.				300	955	406	738
350	1158	155	718	ind. Nagy-Kikinda . . . . . ér.				624	841	149	1031
413	1220	221	733	ind. *Valom . . . . . ér.				558	821	123	1003
429	1235	239	752	ér. Karlova . . . . . ér.				540	806	105	953
722	—	435	953	ér. Nagy-Becserekek . . . . . ind.				—	607	1112	645

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.